

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce
Autorská kniha

HYSTERIE UMĚNÍ
BcA. Martina Scholleová

Plzeň 2018

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra Výtvarného umění
Studijní program Výtvarná umění
Studijní obor Ilustrace a grafika
Specializace Grafický design

Diplomová práce
AUTORSKÁ KNIHA

HYSTERIE UMĚNÍ
BcA. Martina Scholleová

Vedoucí práce: Doc. MgA. Kristýna Fišerová
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2018

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2018

.....
podpis autorky

Obsah

1. Mé dosavadní dílo v kontextu specializace	3
2. Téma a důvod jeho volby, cíl práce	5
3. Proces přípravy	6
4. Proces tvorby	7
5. Popis díla	15
6. Technologická specifika.....	20
7. Přínos práce pro obor	22
8. Seznam použitých zdrojů	23
9. Resumé	24
10. Seznam příloh.....	25

Poděkování

Děkuji všem, kterým záleží na porozumění a obohacování jednotlivců, aktivně rozvíjejí svůj i cizí potenciál, jsou schopní formulovat konstruktivní kritiku a celkově druhým usnadňují cestu za poznáním a úspěšným začleněním do společnosti. Děkuji prodavačkám a prodavačům, kteří se usmívají, uklízečům a uklízečkám, jež činí prostory a životní prostředí obyvatelnějšími.

Děkuji vedoucí své práce doc. MgA. Kristýně Fišerové za podnětné rady a poznámky během dokončování práce. Děkuji též Zuzaně Chleborádové, Martinu Kadlecovi, Kateřině Šuterové a Anastasii Vrublevské.

1. Mé dosavadní dílo v kontextu specializace

Má subjektivní tvořivost vyplývá z nudy, kterou pocituji již od období školky. Má nejranější vzpomínka na nudu se pojí s událostmi, kdy má blízká komunikativní a družná osoba potkala známého či známou a dlouze se bavili o mně nepochopitelných záležitostech. Jelikož jsem příliš nerozuměla pojmům jako cash flow či dividenda, sledovala jsem raději textury detailů v okolí a vymýšlela příběhy s postavami jako byly například Stejskala a Blejskala (mé lesní imaginární kamarádky).

Dnes jsou mými imaginárními kamarády osobnosti současné výtvarné (a hudební) scény. Umění mistrů mě uklidňuje a vlastní tvorba mi pomáhá vypořádat se s čímkoli.

Často jsem především ve škole zažívala nudu. Proto mám potřebu výtvarným jazykem zprostředkovávat zábavu. Kreativitu tříbila potřeba se něco naučit či zapamatovat, něčemu porozumět. Proto ji často využívám v rámci studia. Tvořivosti využívám v osobním přístupu k jednotlivcům, proto se snažím, aby má práce nebyla pouze narcisticky sebestředná, ale přínosná i pro druhé.

Grafický design vnímám jako odnož reklamy, která mi svou podstatou není příliš blízká, neboť glorifikuje produkt, který může mít v určitých případech vedlejší účinky a příliš ideální není. Grafický design může též balamutit zákazníky, ošálit je svou vizuální stránkou, která přikrášluje určité atributy, aby zakryla jiné. Často prodává iluzi a spoléhá na nevyvinuté kritické myšlení konzumenta, který si vybírá produkt podle toho, jak na něj působí, či zda je zrovna trendy, spíše než by analyzoval míru, do jaké je pro něj daný produkt vhodný.

Má dosavadní tvorba ukázala, že neumím vytvořit reklamu bez uplatnění vlastní subjektivity, upřímnosti, občasných parodie či ironického podtextu. Vyhýbám se nudě a přemýšlím-li o systému, trápí mě to, neboť vím, že vždy bude někdo, koho

bude práce na čistě systematickém řešení, kopírování loga v různých kontextech, přísné dodržování mřížky a typografické excelence naplňovat více než mne.

Přestože velmi oceňuji typografickou čistotu a grafický design se systémem, domnívám se, že tato čistota je vhodná pro firmy a instituce, ale umělecky založení jedinci (pro něž tvořím knihy) v sobě nesou kus dítěte, které potřebuje k udržení pozornosti zábavu, pestrost a živost.

Neuplatňuji-li ve své tvorbě svou subjektivitu, působí na mě výsledek zbytečně, nudně, nezapamatovatelně a prázdně. Vždy oceňuji odlehčenou formu, jež v sobě snoubí obsahovou hloubku, vrstevnatost a vzdělávací potenciál. Proto mám blíže ke svobodnému uměleckému vyjádření, jehož produkty vycházejí převážně z vnitřní potřeby, mohou si dovolit ukázat křehkost či nedokonalost a neprodávají iluzi ideálu.

Ptám se, proč být otrokem grafického designu, když mohu být sebou, zpracovávat svůj materiál a tvořit autorské počiny. Tvořím z vlastní potřeby seberealizace.

Záleží mi na tom, abych měla z práce potěšení, které je přenosné, přínosné a relativně nadčasové. Jestli a jak se takovým typem práce dá uživit, to je jiná otázka.

2. Téma a důvod jeho volby, cíl práce

Má diplomová práce se zabývá tvorbou autorské knihy. Cílem práce je vytvořit odlehčenou rekapitulaci českých a světových dějin umění s logickou časovou posloupností. Autorská kniha nese titul *Hysterie umění* (místo *Historie umění*)¹, neboť mírná hysterie provází studenty i v rámci příprav na zkoušky z dějin umění. Tato kniha se snaží projevy zmíněné hysterie zmírnit.

Osobně mě dějiny umění uklidňují. Zřejmě jsem však z řad spolužáků jediná. Autorskou knihu proto využívám jako způsob, jak druhým představit dějiny umění svou optikou. Volba tématu rovněž vychází z mé potřeby ujasnit si souvislosti a časovou linii českého umění.

Studium umění ve mně vyvolává větší míru tolerance a prohlubuje povědomí o historických, sociálních a kulturních souvislostech. Kniha se snaží popularizovat dějiny umění a dopomoci k podobné míře tolerance, znalostí či potěšení i ostatním.

¹ Příloha 1

3. Proces přípravy

Proces přípravy začal nevědomky před šesti lety během první přednášky Dějin umění. Když jsem se dozvěděla, že je tento předmět součástí kurikula, netěšila jsem se ani v nejmenším: staré obrazy mi připadaly nudné a nezajímavé. Díky skvělým přednáškám a vlastnímu způsobu psaní poznámek jsem v nich však našla zálibení a doufám, že i má kniha pomůže studijní cestu prokázat všem, kdo o to stojí.

Hlubší zájem o dějiny umění ve mně vyvolali až vysokoškolští přednášející M.A. Dušan Brozman a Mgr. Lenka Merglová-Pánková. V rámci spojení příjemného s užitečným jsem v průběhu šesti let zhlédla celou řadu vzdělávacích dokumentů i populárně naučných videí, v knihovně pak prolistovala a zapůjčila valnou část sekce umění. Napadla-li mě jakákoli otázka, okamžitě jsem se snažila najít na ni odpověď.

Všechny nasáklé vnější vlivy (nejen výtvarné) nějakým způsobem vkládám do své práce. Jakmile mám obsah, mohu řešit formu. Můj proces přípravy tedy vždy odráží to, co vím a vychází ze snahy nasát co nejvíce pro mě zajímavých znalostí, postojů a dovedností. Touto cestou chci poděkovat všem, kdo tvoří ideální podmínky pro učení a rozvoj kritického i tvořivého myšlení. Proces přípravy jde ruku v ruce s procesem tvorby. Připravuji se kladením otázek a tvořím hned, jak na ně najdu odpověď.

4. Proces tvorby

Má tvorba asi vždy začíná hlasitým či tichým dialogem mne se mnou. Proto je mnoho dvoustran v knize koncipováno jako dialog dvou hlasů, z nichž jeden klade otázky (většinou vektorovým písmem) a druhý odpovídá (většinou mým ručním písmem). Formu dialogu volil jako efektivní způsob předání myšlenky už Sokrates. Písemný dialog v rámci rychlejšího předání informace volí i filmová adaptace knihy Harry Potter a Tajemná komnata J.K. Rowlingové.² Dialogy v knize³ věrně odrážejí můj způsob procesu tvorby: mám-li otázku, zeptám se sama sebe a poté si na ní sama odpovím.

Tvorba sestávala ze čtyř fází:

- 1) Vymýšlení obsahu
- 2) Řešení formy
- 3) Vylepšování obsahu a formy
- 4) Finalizace

Obsah

V první fázi bylo nutné vymyslet obsah. Mezi svými spolužáky jsem provedla dotazníkové šetření, jež zahrnovalo dvě jednoduché otázky:

- 1) Kdo je váš oblíbený a) český a b) světový umělec?
- 2) Co považujete za ikonu a) českého a b) světového umění?

Odpovědi ukázaly váhavost a nejistotu na poli českého umění zejména v otázce číslo 2), kdy část respondentů nebyla schopna jmenovat jedinou pro ně zajímavou ikonu českého umění. I proto jsem se snažila do knihy vměstnat co nejvíce českých umělců a umělkyně.

² Příloha 2

³ Příloha 3

Později jsem kladla otázky převážně sama sobě. Otázky byly inspirované celou škálou informačních zdrojů (nejen) na poli výtvarného umění, vyplynuly především ze čtení seznamů umělců, prohlížení aukčních katalogů, ale i obyčejného života. Byla jsem naladěna na vlnu umění, tudíž nebylo nesnadné v přechodu pro chodce spatřit díla Franka Stelly, v rozlité flaše Jacksona Pollocka, v rozkvetlých stromech Vincenta van Gogha. Na bázi asociací běžného dne tak den po dni vznikal nový obsah.

Forma

Forma zahrnovala vkládání a komponování jednotlivých vizuálních prvků (písmo, barva, obrazy, fotografie, ilustrace) stránek v InDesignu.

Jako univerzální písmo, které sjednocuje všechny faktografické popisky jsem zvolila neutrální a přesto přívětivě vyhlížející písmo **Circular**⁴. Ostatních čtyřadvacet druhů písem využívám v souladu s diskutovaným směrem, fenoménem či umělcem.

Zdobné písmo DISCOURSE MIDDLE⁵ mi například pasovalo k rokoku. K náhodnému dadaismu posloužila celá změť písem. Český kubismus je přiblížen použitím **Pressigovy Antikvy**.⁶ Stránky pojednávající o výsledku českých umělců během vlády KSČ podporuje písmo vzhledu psacího stroje **Urania Czech**. Surrealistická ukolébavka o Dalím je napsána písmem **Bodoni**, neboť prý toto písmo miloval. Použitá písma jsou vždy volena v souladu s obsahem.

Forma též zahrnovala zdlouhavý proces kreslení a překreslování ilustrací, přepisování textů ručně a jejich úpravu (zprůhlednění pozadí ve Photoshopu). Dokument obsahuje 532 vazeb na obrazový materiál.⁷

⁴ Příloha 4

⁵ Příloha 5

⁶ Příloha 6

⁷ Příloha 7

Vylepšování

Třetí část zahrnovala vylepšování způsobem zjednodušení obsahu i formy do nejzazší únosné míry, vymazání mnoha textu, barev, dvoustránek v rámci lepší stravitelnosti pro čtenáře

Finalizace

V této fázi bylo nutné se ujistit, že na sebe jednotliví umělci a směry logicky časově či tematicky navazují. Diplomová práce je představuje v následujícím pořadí:

(čeští umělci jsou vyznačeni **tučně**)

Úvod/ Předehra:

1) Hynek Alt
(*1976)

2) Albrecht Altdorfer
(1480 – 1538)

Obsah:

3) Autor maleb v Lascaux
(cca 15 000 př. n. l.)

4) Myrón (6. století př.n.l.)

5) Leon Battista Alberti
(1404 – 1472)

6) Piero della Francesca
(1416 – 1492)

7) Filippo Brunelleschi
(1377 – 1446)

8) Hieronymus Bosch
(1450 – 1516)

9) Giorgione
(1478 – 1510)

10) Raffael
(1483 – 1520)

11) Lavinia Fontana
(1552 – 1614)

12) Arcimboldo
(1527 – 1593)

13) Bramante
(1444 – 1514)

14) Caravaggio
(1571 – 1610)

15) Gianlorenzo Bernini
(1598 – 1680)

16) Nicolas Poussin
(1594 – 1665)

17) Diego Velázquez
(1599 – 1660)

18) Jean-Antoine Watteau
(1684 – 1721)

(následuje výčet sedmnácti umělců,
co podobně jako Watteau zemřeli
mladí a dvaadvaceti umělců, kteří
naopak žili dlouze)

19) Jean-Honoré Fragonard
(1732 – 1806)

20) Norbert Grund
(1717 – 1767)

21) Antonio Canova
(1757 – 1822)

22) Ludvík Kohl
(1746 – 1821)	41) Katsushika Hokusai
(1760 – 1849)
23) Josef Hardtmuth
(1758 – 1816)	42) Tizian
(1488 – 1576)
24) Francisco Goya
(1746 – 1828)	43) J. A. M. Whistler
(1834 – 1903)
25) John Constable
(1776 – 1837)	44) Claude Monet
(1840 – 1926)
26) John Everett Millais
(1829 – 1896)	45) Edgar Degas
(1834 – 1917)
27) Peter Paul Rubens
(1577 – 1640)	46) Georges Seurat
(1859 – 1891)
28) Christian Ruben
(1805 – 1875)	47) Vincent van Gogh
(1853 – 1890)
29) František Horčíčka
(1776 – 1856)	48) Alois Bubák
(1824 – 1870)
30) Antonín Machek
(1775 – 1844)	49) Julius Mařák
(1832 – 1899)
31) Antonín Mánes
(1784 – 1843)	50) Václav Brožík
(1851 – 1901)
32) Josef Navrátil
(1798 – 1865)	51) František Ženíšek
(1849 – 1916)
33) Václav Levý
(1820 – 1870)	52) Luděk Marold
(1865 – 1898)
34) Honoré Daumiér
(1808 – 1879)	53) Antonín Chittussi
(1847 – 1891)
35) Gustave Courbet
(1819 – 1877)	54) Mikoláš Aleš
(1852 – 1913)
36) Jean-Francois Millet
(1814 – 1875)	55) Jakub Schikaneder
(1855 – 1924)
37) Soběslav Hippolyt Pinkas
(1827 – 1901)	56) Hilma af Klint
(1862 – 1944)
38) Viktor Barvitius
(1834 – 1902)	57) Gustav Klimt
(1862 – 1918)
39) Auguste Rodin
(1840 – 1917)	58) Otto Wagner
(1841 – 1918)
40) Josef Václav Myslbek
(1848 – 1922)	59) Giotto
(cca 1267 – 1337)

- 60) Jan Kotěra
(1871 – 1923)
- 61) Adolf Loos
(1870 – 1933)
- 62) Jindřich Halabala
(1903 – 1978)
- 63) Oskar Kokoschka
(1886 – 1980)
- 64) František Bílek
(1872 – 1841)
- 65) Skupina Osma
(1907 – 1908)
- 66) Antonín Procházka
(1882 – 1945)
- 67) Bohumil Kubišta
(1884 – 1918)
- 68) Pablo Picasso
(1881 – 1973)
- 69) Emil Filla
(1882 – 1953)
- 70) Josef Gočár
(1880 – 1945)
- 71) Vlastislav Hofman
(1884 – 1964)
- 72) Josef Chochol
(1880 – 1956)
- 73) Václav Špála
(1885 – 1946)
- 74) Buddhismus
(*6. století př. n. l.)
- 75) Baroko
(17. a 18. století)
- 76) Futurismus
(*1909)
- 77) Orfismus
(*1913)
- 78) Carlo Carrá
(1881 – 1966)
- 79) Filippo Tomasso Marinetti
(1876 – 1944)
- 80) Giacomo Balla
(1871 – 1958)
- 81) František Kupka
(1871 – 1957)
- 82) Dadaismus
(1916 – 1923)
- 83) Tristan Tzara
(1896 – 1963)
- 84) Leonardo da Vinci
(1452 – 1519)
- 85) Marcel Duchamp
(1887 – 1968)
- 86) Amadeo Modigliani
(1884 – 1920)
- 87) Sandro Boticelli
(cca 1445 – 1510)
- 88) El Greco
(1541 – 1614)
- 89) Parmigianino
(1503 – 1540)
- 90) Tvrdošíjní
(1918 – 1924)
- 91) Zrzavý
(1890 – 1977)
- 92) Jiří Černický
(*1966)
- 93) David Černý
(*1967)
- 94) Filip Černý
(*1975)
- 95) Kazimir Malevič
(1878 – 1935)
- 96) Konstruktivismus
(*1917)
- 97) Poetismus
(*1923)

- 98) Devětsil
(1920 – 1930)
- 99) La dislav Sutnar
(1897 – 1976)
- 100) Johannes Itten
(1888 – 1967)
- 101) Vasilij Kandinskij
(1866 – 1944)
- 102) Paul Klee
(1879 – 1940)
- 103) Franz Marc
(1880 – 1916)
- 104) Max Beckmann
(1884 – 1950)
- 105) Max Ernst
(1891 – 1976)
- 106) Emil Nolde
(1867 – 1956)
- 107) Marc Chagall
(1887 – 1985)
- 108) Salvador Dalí
(1904 – 1989)
- 109) Jiří Kolář
(1914 – 2002)
- 110) Běla Kolářová
(1923 – 2010)
- 111) Jackson Pollock
(1912 – 1956)
- 112) Yves Klein
(1928 – 1962)
- 113) César Baldaccini
(1921 – 1998)
- 114) Henry Moore
(1898 – 1986)
- 115) Informel
(*1952)
- 116) Mark Rothko
(1903 – 1970)
- 117) Willem De Kooning
(1904 – 1997)
- 118) Vladimír Boudník
(1924 – 1968)
- 119) Václav Bošтік
(1913 – 2005)
- 120) Jan Kotík
(1916 – 2002)
- (Následuje výčet osmnácti českých představitelů informelu)
- 121) Banksy
(*1974)
- 122) Karel Nepraš
(1932 – 2002)
- 123) Jakub Nepraš
(*1981)
- 124) Karel Malich
(*1924)
- 125) Stanislav Kolíbal
(*1925)
- 126) Zbyněk Sekal
(1923 – 1998)
- 127) Aleš Veselý
(1935 – 2005)
- 128) Jitka Vállová
(1922 – 2011)
- 129) Květa Vállová
(1922 – 1998)
- 130) Karel Nepraš
(1932 – 2002)
- 131) Vladimír Kokolia
(*1956)
- 132) Zdeněk Sýkora
(1920 – 2011)
- 133) Bedřich Havránek
(1821 – 1899)
- 134) Adolf Kosárek
(1830 – 1859)

135) Karel Purkyně
(1834 – 1868)	151) Jiří Dokoupil
(* 1954)
136) Antonín Slavíček
(1870 – 1910)	152) Jan Koblasa
(1932 – 2017)
137) Otakar Slavík
(1931 – 2010)	153) Kateřina Šedá
(* 1977)
138) Milan Knížák
(* 1940)	154) Jan Kaplický
(1937 – 2009)
139) Adolf Born
(1930 – 2016)	155) Yayoi Kusama
(*1929)
140) On Kawara
(1932 – 2014)	156) Damien Hirst
(*1965)
141) Toyen
(1909 – 1980)	157) Alfons Mucha
(1860 – 1939)
142) Yoko Ono
(*1933)	158) Cimabue
(1240 – 1302)
143) Jindřich Štyrský
(1899 – 1942)	159) Josef Moucha
(*1956)
144) Magdalena Jetelová
(*1946)	160) Piero Manzoni
(1933 – 1963)
145) Tvrdohlaví
(* 1987)	161) Květa Pacovská
(*1928)
146) Petr Nikl
(*1960)	162) Cy Twombly
(1928 – 2011)
147) Jiří Sopko
(* 1942)	163) Jean-Michel Basquiat
(1960 – 1988)
148) Ivan Kafka
(* 1952)	164) Tracey Emin
(* 1963)
149) Christo
(* 1935)	a jiní...
150) Jeanne-Claude
(* 1935 – 2009)	

Výše zmíněné pořadí může v jistých pasážích působit nelogicky až chaoticky, ale v knize má své opodstatnění. Pokud na sebe umělci nenavazují časově, navazují na sebe tematicky.

Kniha zmiňuje přinejmenším osmdesát českých umělců. Do výčtu nejsou započtena jména některých jednotlivců z uměleckých skupin jako byla Osma, Tvrdošíjní, Devěsil či Tvrdohlaví. Světových umělců je zmíněno přibližně devadesát. Poměr mezi zmíněnými světovými a českými umělci je tedy téměř vyrovnaný.

Zhodnocení procesu tvorby

Nejjednodušší bylo vymyslet obsah knihy, jenž většinou odráží můj vnitřní dialog ohledně otázek o umění. Otázky často vyplývají ze zvukomalebnosti jmen umělců a jejich podobnosti s jinými slovy. Zajímalo mě například, zda byl Zrzavý zrzavý a Levý levý. Zjistila jsem také to, že si Levého matka sňatkem s otcem Levého přilepšila, protože za svobodna se jmenovala Tupá. Nomen omen funguje v případě kubisty Kubišty a Koláře, co dělal koláže.

Složitější bylo nalézt odpovědi na dané otázky, k čemuž jsem používala veřejně dostupné internetové a knižní zdroje. Na určité otázky jsem již předem znala odpověď, v knize jsem je přesto pro zajímavost zmínila.

Nejnáročnější bylo upravit formu tak, aby byla pro druhé pochopitelná, esteticky přijatelná a co nejúspěšněji komunikovala podstatu diskutovaného obsahu.

5. Popis díla

Hysterie umění tematicky navazuje na mou bakalářskou práci, jejímž cílem bylo zprostředkovat dějiny umění širokému publiku v anglickém jazyce. Hysterie umění vznikla jako česká verze původní knihy, přesto se nejedná o pouhý překlad: ve skutečnosti valnou většinu původní knihy do češtiny přeložit nelze, neboť zahrnuje hru se slovy specifickou pro anglický jazyk. Má diplomová práce volí češtinu jakožto jazyk přístupnější českému publiku a umožňuje snáze implantovat například slovní hříčky se jmény českých umělců (např. rozdíl mezi Mikoláš Aleš a Mikoláš a lež). Dalším podstatným rozdílem je rozsah stránek, který je oproti mé bakalářské práci (144 stránek) dvojnásobný (288 stránek).

Knihy je též vylepšena o faktografické údaje ohledně obrazových příloh. V rámci lepšího zařazení do kontextu je ke každému převzatému obrazu či dílu připsáno jméno autora, název díla a rok zhotovení.

Dílo odráží můj proces učení. Zajímá-li mě něco, vyhledám si potřebné informace a pro lepší usazení v paměti je zpracuji výtvarně literární formou. V diplomové práci se odráží několik oblastí zájmu:

Lingvistika / zvuk jazyka:

Už samotný název Hysterie umění odráží zvrácenou verzi zažitého pojmu Historie umění. Mimo jiné odkazuje také na hysterii provázející ledabylé i přepilné studenty při cestě ke zkouškám z dějin umění. Ideální cestou je studovat průběžně, nenásilně a hravě, k čemuž může kniha dopomoci.

Obsah knihy často vychází ze zvuku jmen a jejich podobnosti s jinými slovy. V mnoha případech též přibližuje výslovnost mnoha nečeských jmen (např. realisty Daumiera, prerafaelity Millaise⁸ či abstraktnějšího Kleeiho).

⁸ Příloha 8

Ostatní jazyky:

Snažila jsem se minimalizovat vkládání dalších jazyků než češtiny, ale neodpustila jsem si alespoň francouzštinu ve spojení s důstojným rozloučením s francouzským malířem Watteauem, jenž zemřel mladý, rozložením jeho jména na „*Watte-au revoir*“, kdy *au revoir* odkazuje k francouzskému *Na shledanou*.

V případě angličtiny jsem si pohrála mimojiné se zvukovou podobností slov „*Call*“ (hovor) a „*Kohl*“, jeden zmeškaný hovor od Ludvíka Kohla je tedy zaznamenán jako „*1 missed Kohl*“.

Kniha dále zmiňuje například „*swag*“ (určitý typ sebevědomého rebelství) ve spojení s Ottou (S)Wagnerem, kterému „*swag*“ nechyběl. Mladá česká generace ráda kombinuje češtinu a angličtinu, tudíž nemám obavy, že by dané hříčce nerozuměla.

Upozorňuji i na zvukovou podobnost mezi výrazy „*Pinkas*“ (český realista) a „*Pink ass*“ (anglicky růžová zadnice) a poukazuji na rozdílnost daných výrazů.

Jméno Karla Malicha zase nabízí několik možností práce s němčinou. Představila jsem si tedy, jak by jako mladý reagoval na výsledcích gestapa.

Politická moc:

Je zajímavé, jaký typ umění preferují diktátoři a jaký souvisí se svobodou vyjádření. Kniha zmiňuje Adolfa Hitlera jakožto diktátora i umělce, nacisty, gestapo a vyslýchaní českých umělců v době vlády KSČ. Ze skupiny Pussy Riot se pak v kombinaci s barokním malířem a autorem obrazu *Únos Sabinek* (Nicolas Poussin) stává „*Poussin Riot*“.

Reklama a prodávání iluzí:

Kniha nabízí neplacenou reklamu následujícím produktům a značkám.⁹ Kdyby měla kniha vyjít na českém trhu, mohla bych následující značky požádat o sponzoring.

- Albert (sítě supermarketů)
ve spojení s renesančním architektem Albertim
- Bosch (značka elektrospotřebičů)
ve spojení s Hieronymem Boschem
- Raffaello (kokosové pralinky)
ve spojení s Raffaelem
- Wella (vlasová kosmetika)
ve spojení s barokním malířem Diegem Velázquezem
- Nova.cz (internetový portál televizní stanice Nova)
ve spojení s Antoniem Canovou
- Koh-i-noor Hardtmuth (papírnictví)
ve spojení se zakladatelem značky, rakouským architektem Josefem Hardtmuthem
- Barbie (značka nejprodávanějších panenek)
ve spojení s Barbizonskou školou
- Fila (sportovní móda)
ve spojení s malířem Fillou
- Sunar (kojenecká výživa)
ve spojení s Ladislavem Sutnarem
- Zara (značka módy)
ve spojení s dadaistou Tzarou
- Chupa Chups (značka lízátek)
ve spojení s malířem Dalím, který navrhl její logo

⁹ Příloha 9

- Mr. Proper (čistící prostředek)
ve spojení s Jacksonem Pollockem, jenž se v rámci abstraktního expresionismu věnoval technice dripping (rozkapávání) a je tedy v mé ilustraci překřtěn na Mr. Dripper (Pan Rozkapávač).
- atd.

Osoby z jiných odvětví:

- a) Kim Kardashian
Americká celebrita známá zejména díky své zadnici, ne nepodobné módě koňských zadnic zachycené v Seuratově obraze *Nedělní odpoledne na ostrově Grande Jatte*.
- b) Jiřina Bohdalová
Česká herečka, jež zaplatila milióny za padělky Slavíčka, Filly a Zrzavého.
- c) V knize se nenásilně objevují také spisovatelé Bohumil Hrabal, Umberto Eco, či E. H. Gombrich.

Matematická jednoduchost:

Vennovy diagramy¹⁰ ukazují společné rysy i odlišnosti zdánlivě nesourodých pojmů jako je například české umění a ornitologie.

Kniha zmiňuje i matematické nesounáležitosti v českém umění. Kubistická skupina Osma se například pojmenovala podle počtu zakládajících členů, jichž bylo osm. Pak se ovšem přidali další tři a Osma náhle zastřešovala jedenáct umělců.¹¹

¹⁰ Příloha 10

¹¹ Příloha 11

Chemie:

Periodická tabulka prvků, v níž lze najít hravého Tvrdohlavého umělce.

Peníze:

Kolik kdo stojí?¹²

Kdo byli dle NSDAP bezcenní umělci?

Co mám dělat, nemohu-li si dovolit Picassa?

Jak zvýšit svou cenu na trhu?

Kolik stojí exkrement?

Pestrost:

Své si v knize najdou i příznivci počítačových zkratk, diskoték, asertivity, veganské diety, gastronomie, pornografie, jógy, romantiky, francouzských vín, lovectví, psychologie mezilidských vztahů, ordinací a plastických chirurgů, fitness, rebelství, křížovek, forenzní vědy, či interaktivity v podobě kvízů, her a spojovaček.¹³

Celou knihu pak sjednocuje zájem o výtvarno napříč dějinami umění.

¹² Příloha 12

¹³ Příloha 13

6. Technologická specifiká

Kniha o rozsahu 288 stránek formátu 15×15 cm byla vytištěna na papír formátu SRA3 jakožto brožura dvanácti složek po šesti listech.¹⁴ Kniha je sešita a opatřena deskami z kartonu a 1,5 milimetrové lepenky.

Tvorba knihy mi umožnila obohatit se nejméně ve dvou ohledech:

Mazání pozadí

Díky velkému množství ručně psaného textu, jenž musel být upraven ve Photoshopu a nutnosti mazat pozadí v každém okénku všech písmen s otvory, či všech ilustrací s uzavřenými cestami, jsem se naučila novému způsobu mazání pozadí u černobílých textů a ilustrací:

Výběr → Vše (Ctrl + A)

Úpravy → Kopírovat (Ctrl + C)

Vytvořit novou vrstvu

Vymazat vrstvu s původním obrázkem

Zvolit nástroj plechovka barvy a vybarvit zbylou vrstvu černě

Přidat masku

Držet Alt a kliknout na masku

Úpravy → vložit (Ctrl + V)

Obráz → přizpůsobení → Invertovat (Ctrl + I)

Kliknout na vrstvu → kliknout na masku

Smazat masku

Hotovo, Bílé pozadí je smazáno ✓

Průhlednost na obrazovce neznamená průhlednost v tisku.

V prvním zkušebním tisku se kolem ručně psaného textu uloženém ve formátu .png objevoval nevzhledný rámeček.¹⁵ V tiskárně mi bylo řečeno, že mám dané *.png uložit jako *.tiff. Poslechla jsem, ale nevzhledný rámeček nezmizel. Poučila

¹⁴ Příloha 14

¹⁵ Příloha 15

jsem se tedy a již vím, že není dobré na sebe obrázky v InDesignu vrstvit a problémům zamezím, uložím-li ve Photoshopu jednotlivé obrazy jako jednu vrstvu ideálně v bezztrátovém formátu *.tiff.

7. Přínos práce pro obor

I když zpracování knihy není dokonalé a nabízí mnoho prostoru na zlepšení, spíše než ve výsledné podobě knihy vidím její největší slabinu v časové náročnosti jejího zhotovování.

Knihla nabízí osvěžující lingvisticky-poetický pohled na dějiny umění s chronologickou koncepcí a zařazení jednotlivých děl do kontextu. Lze ji vnímat v různých hloubkách a konotacích: každý ji vnímá na jiné úrovni, každý se baví jinými koncepty.

Za silnou stránku díla považuji originalitu zpracování. V síti knihoven a knihkupectví kamenných prodejen ani online jsem nenarazila na podobnou knihu o dějinách umění. Již zveřejněné tituly mají buď pouze humorný nebo pouze vzdělávací potenciál a příliš v nich nespátřuji syntézu obou směrů (humor a vzdělání). Většina knih je doprovázena dlouhými neosobními texty, založenými na pečlivé studii historických pramenů. Má kniha vystihuje podstatu umělců pomocí krátkých textů, nabízí neotřelé poznatky, slouží jako rychlá alternativa skript či jako prostor pro pobavení pro poučené zájemce.

Retrospektivně musím uznat, že nejbližší má moje kniha svým pojetím asi ke knížkám a říkankám pro děti, což je v rámci tématu a přístupu k učení teenagerů či dospělých osvěžující přístup. Neznám předškolní dítě, které by se nerado učilo a netěšilo se do školy. Odlehčeně pojatá kniha může v dospělých probudit příjemné zpestření a radost z učení.

Překvapila mě vlastní nepovrchnost, schopnost ponořit se do materiálu. Většina knihy není prvoplánová. Vede čtenáře k zamyšlení a je v ní možné po každém otevření spatřit něco nového.

Přínos práce pro obor bych shrnula následovně: Je dobré studovat, tak proč nestudovat s lehkostí?

8. Seznam použitých zdrojů

Knižní a periodická literatura:

- GOMBRICH, E. H. *Příběh umění. Vyd. 2., (rev. a rozš.), v Mladé frontě a Argo 1. Praha : Mladá fronta Argo, c1995. 683 s ISBN 8020406859.*
- HOLLIS, Richard. *Stručná historie grafického designu. Praha: Rubato, 2014. ISBN 978-80-87705-27-8.*
- JANÁKOVÁ, Iva. *Ladislav Sutnar Praha New York design in action. Praha: Uměleckoprůmyslové muzeum, 2003. ISBN 80-7101-050-2.*
- MEGGS, Philip B., Alston W. Purvis. *Meggs' History of Graphic Design. Hoboken, NJ: Wiley, 2016. ISBN 978-0-470-16873-8.*

Internetové zdroje:

- <https://www.khanacademy.org/>
- Dokumenty BBC o umění
- Kniha využívá celé řady obrazů z dějin umění s faktografickými popisky, jež přiznávají autora, název díla a rok vzniku. Tyto obrazy byly volně stažené z internetu.

9. Resumé

My diploma thesis deals with an easily digestible summary of Art History called *Hysterie umění* (Art Hysteria). The book consists of 288 pages of logically sequenced material ranging from the oldest masters of the Lascaux cave paintings to Tracey Emin.

Old images are combined with my photographs, illustrations, typography, handwritten text and all sorts of puns in order to popularize Art history and enable easy learning.

The book presents a timeline of significant international and Czech artists. Art historical context is translated into contemporary language and reflects the socio-cultural environment of the 21st century.

10. Seznam příloh

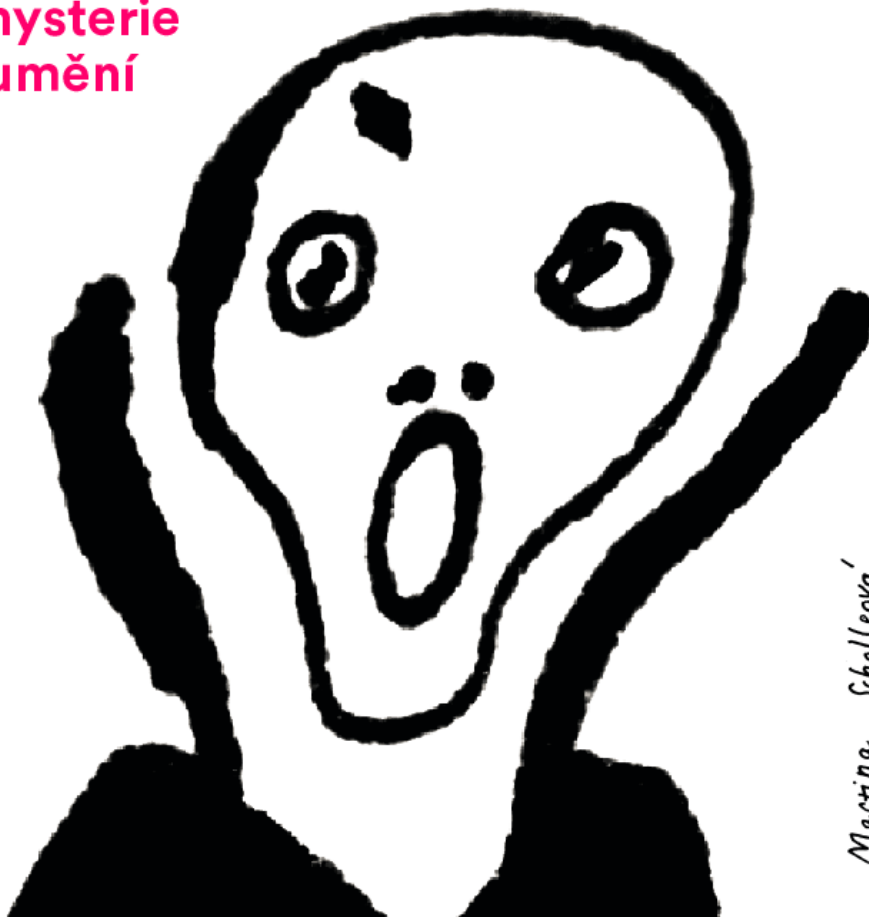
1. Hysterie umění: vysvětlení názvu a obálka
2. Filmový dialog
3. Zápis dialogu v knize
4. Písmo Circular
5. Písmo Discourse Middle
6. Písmo Preissig Antikva
7. Ilustrace
8. Výslovnost
9. Reklama
10. Vennovy diagramy
11. Matematická nesrovnalost
12. Interaktivita
13. Peníze
14. Uspořádání knihy
15. Chyba tisku

Příloha č. 1

Vysvětlení názvu a obálka

hysterie historie umění

**hysterie
umění**

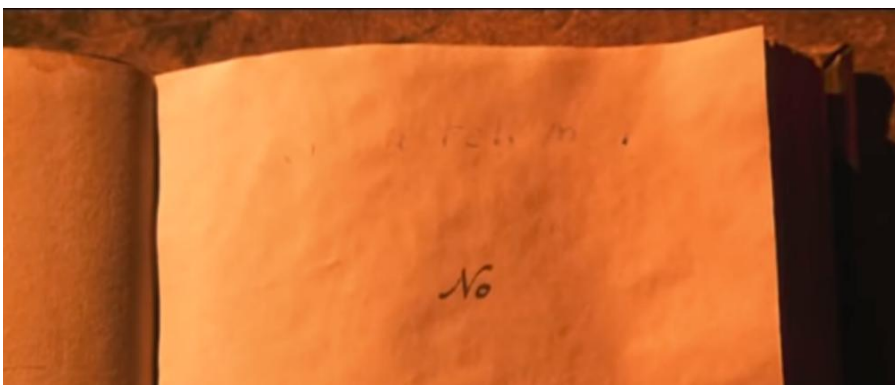
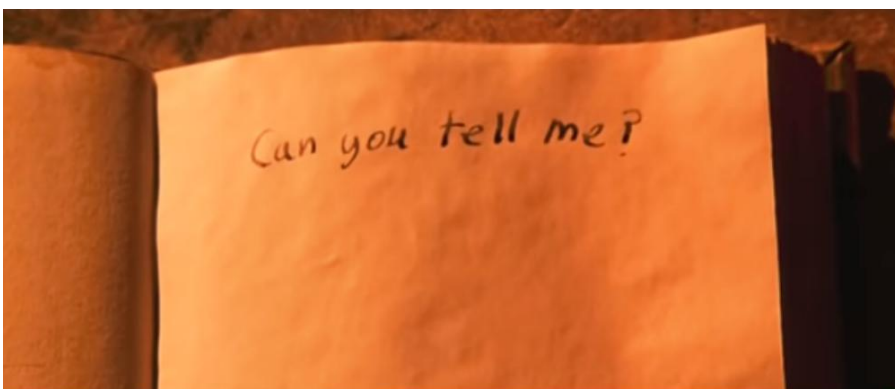
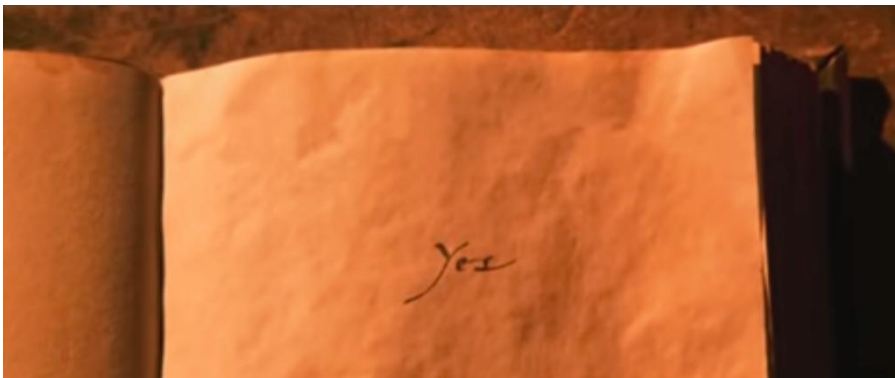
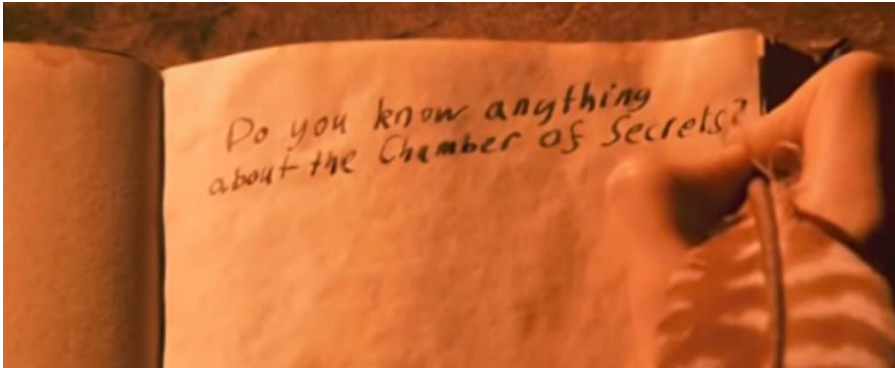

Martina Scholleová

Vlastní tvorba (motiv na obálce inspirovaný *Výkřikem* Edvarda Muncha)

Příloha č. 2

Harry Potter a Tajemná komnata.
Písemný dialog Harryho Pottera a Lorda Voldemorta:

Zdroj: https://www.youtube.com/watch?v=dZewnFXI_MY

Příloha č. 3

Dialogy v knize

Kde jsem?

Chi, #u ssi. →

Kdo jsem?

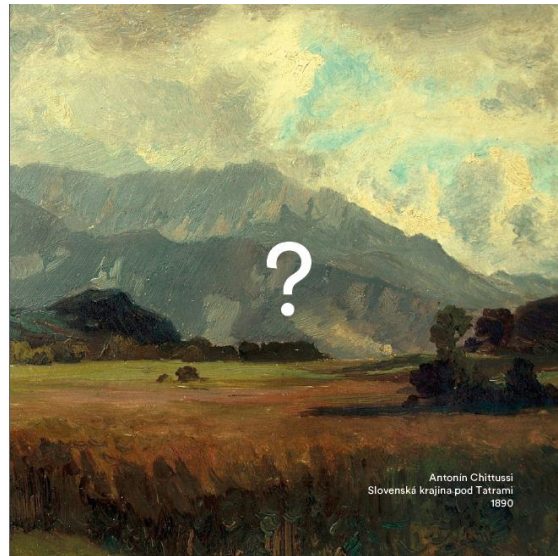
Antonín Chittussi, český krajinář.

Kde jsem vzal příjmení Chittussi?

Od dědečka, iralského pívadu.
Věchl do Čech před napoleonskými
válkami. Vzal si novou babičku, Češku.

Jak maluju?

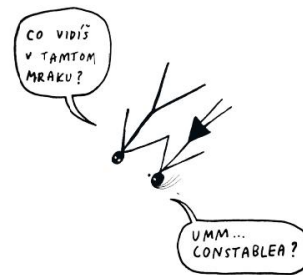
Jako někdo, kdo si je vědom
Bazilovské školy i impresionismu.

Antonín Chittussi
Slovenské krajina pod Tatrami
1890

Anglická
romantika:

John Constable
Studie mraků
1821

O K

Jsi O.K.?

Oskar Kokoschka: Vždy O.K.

I když tě opustila Alma?

Když remízu máš Almu,
nechám si vyrobit její panonku.

V životní velikosti?

V životní velikosti.

Hm, O.K.

vlastní tvorba s použitím detailu obrazů A. Chittussiho a J. Constablea

Příloha č. 4

Circular

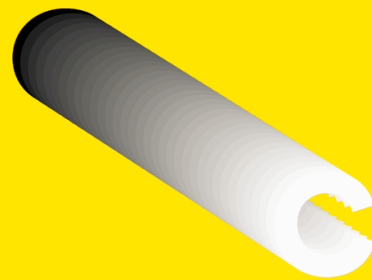
Většina textu

*Co mají společného buddhismus,
baroko, futurismus a orfismus?*

Carrà + kára = ?

*Zanimco Marinetti byl zamilovaný
do rychlosti, hluku, revolventnosti
a pohybu automobily, jeho kolega
Carrà dával přednost ekologičtějšímu
pohybu bicyklů či koní. Oba byli
futuristé.*

Rozfázovanost
Rozfázovanost
Rozfázovanost
Rozfázovanost
Rozfázovanost
Rozfázovanost
Rozfázovanost
Rozfázovanost
Rozfázovanost
Rozfázovanost
Rozfázovanost
Rozfázovanost
Rozfázovanost
Rozfázovanost
Rozfázovanost

vlastní tvorba

Příloha č. 5

Rokoko a písmo Discourse Middle

ROKOKO

vlastní tvorba

Je rokoko O.K.?

Rokoko je O.K. Nemáží totiž nikterak znepekující či strhující náměty. Vše je líčeno v ležebném, koketném světle. Atmosféra i barevná paleta jsou jemné, měkké a ženy spíše jemné. Rokoko se zaměřuje na detail, měkkost, dekorativní umění v pastelových tónech. Rokoko je klidné období mezi velkolepým a exotickým barokem a striktně lineárním racionálním klasicismem.

Kdy je rokoko K.O.?

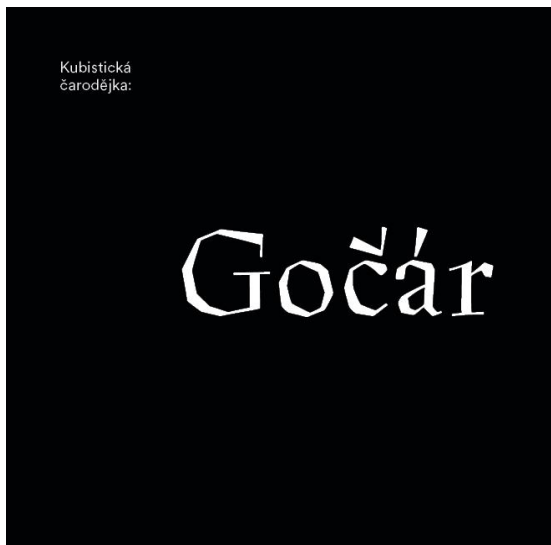
Když umírá Wattou

Příloha č. 6

Preissigova antikva

Kubismus

Kubistická
čarodějka:

Gočár

y máry...

Gočár mály
Černá matka boží
Kondalubismus
bez pasosu ržei

Jak zapadnout mezi kubisty?
Směj se všemu, co řeknu.

Hahaha.
Ne, takhle ne.

Jak teda?

Předvedu:

Ho
ho
ho
Hofmann

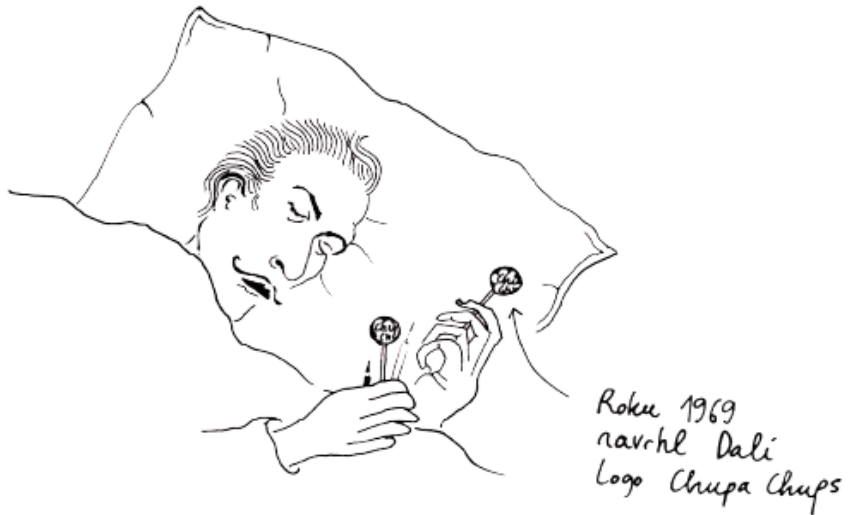
Cho
cho
cho
Chochol

Pro
chá
chá
cházka

vlastní tvorba

Příloha č. 7

Příklady ilustrace

Kupte Filu.

Jiřina Bohdalová dala za padělky Slavička,
Zrzavého a Filly zhruba 5 000 000 Kč.
I kdyby si však koupila Filův originál,
nebyl by to úplně originál...

Vlastní tvorba

Příloha č. 8

Dvoustránka třibíčí výslovnost a její detail

Preraphaelismus

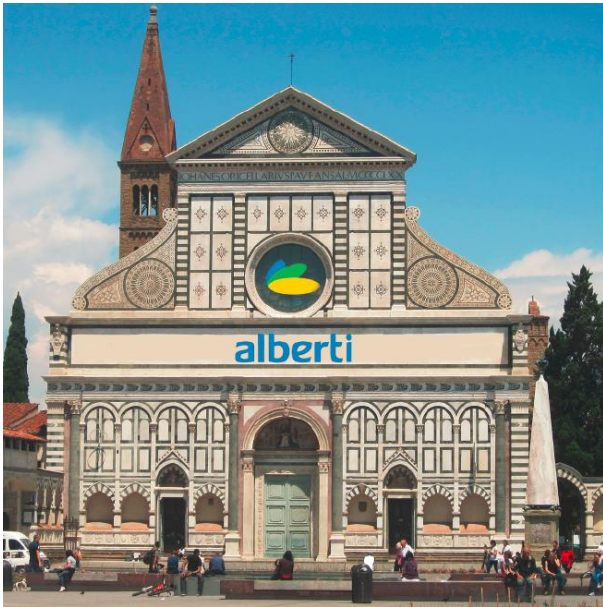
John Everett Millais
Slepá dívka
1854–1856

Vlastní tvorba s použitím obrazu *Slepá dívka* J.E. Millaise

Příloha č. 9

Reklama na Albertiho

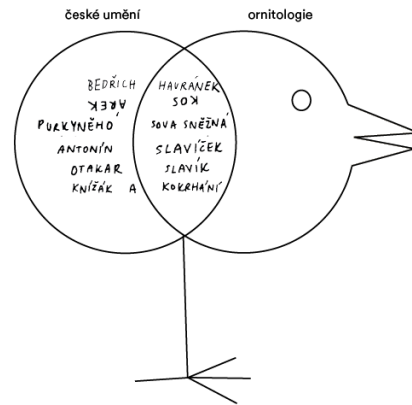
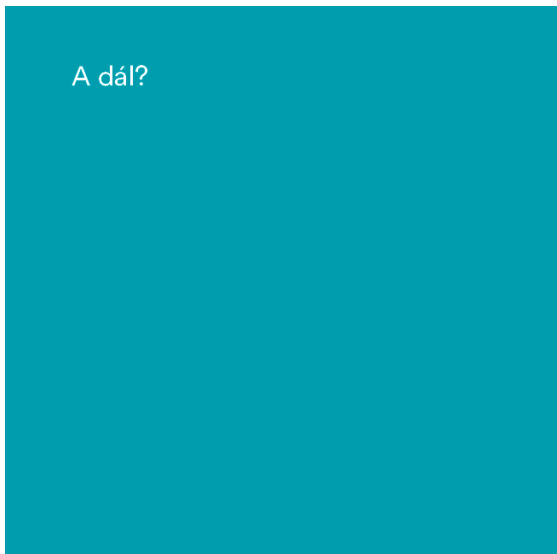
*Nakupují v Albertiho.
A vy?*

—
Leon Battista Alberti
Santa Maria Novella
Fasáda (1457)

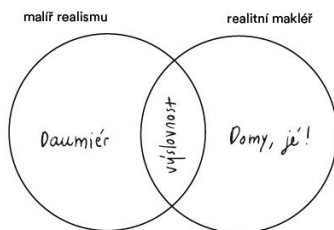
vlastní tvorba s použitím loga sítě supermarketů Albert

Příloha č. 10

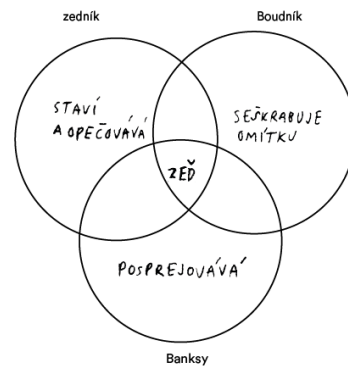
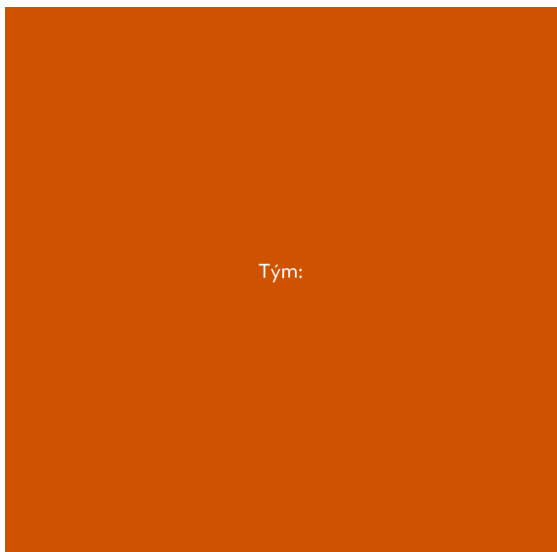
Vennovy diagramy:

Co mají společného?

→
Honoré Daumier
Právniční rivalové
1855

vlastní tvorba s použitím kresby Právniční rivalové H. Daumiéra

Příloha č. 11

Matematické nesrovnalosti

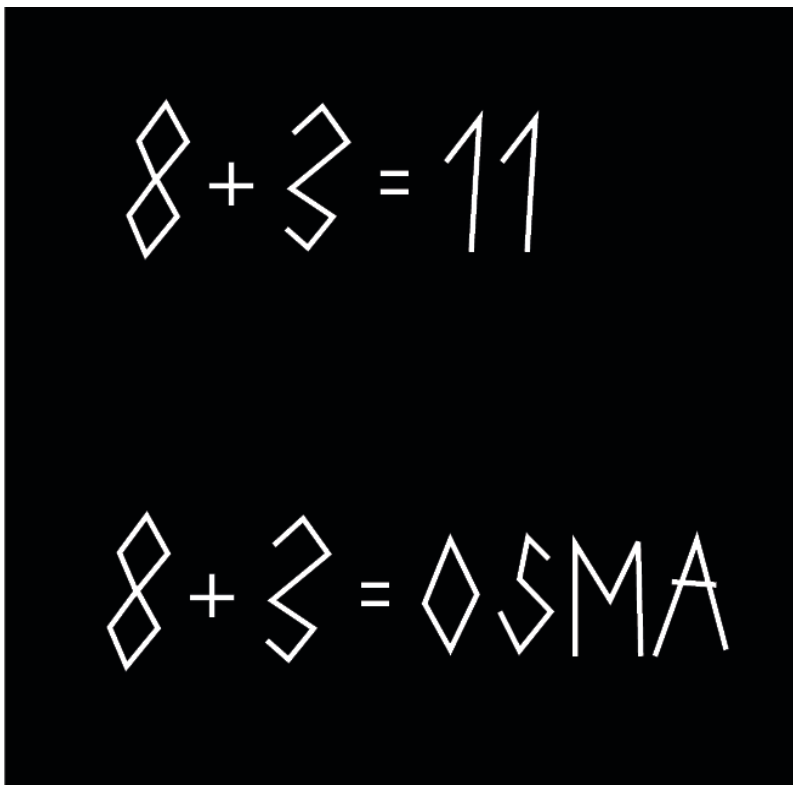
Osma

Název české skupiny kubistických výtvarníků
vzešel z počtu jejích zakládajících členů:

- 1) Emil Filla
- 2) Bedřich Feigl
- 3) Max Horb
- 4) Otakar Kubín
- 5) Bohumil Kubišta
- 6) Willi Nowak
- 7) Emil Artur Pittermann
- 8) Antonín Procházka

Později se přidali:

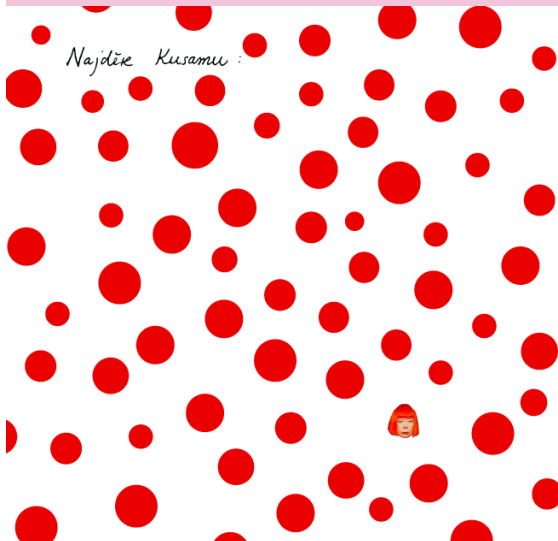
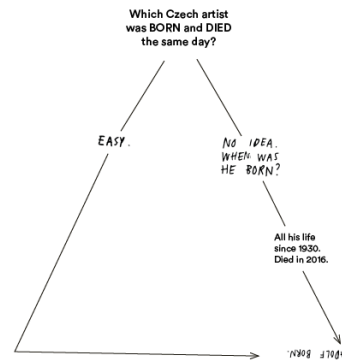
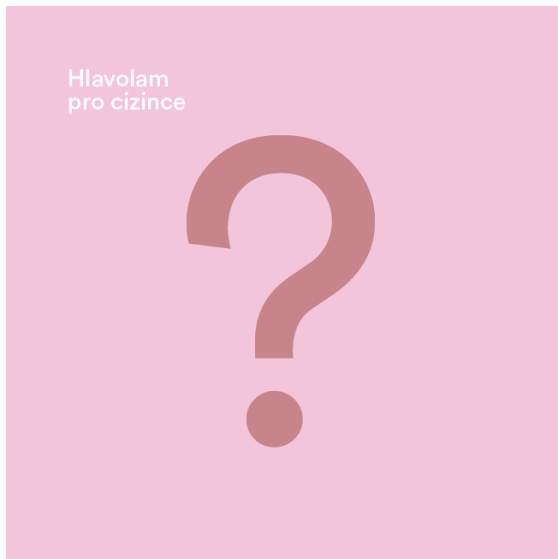
- 9) Linka Procházková
- 10) Vincenc Beneš
- 11) Václav Špála

Vlastní tvorba

Příloha č. 12

Interaktivní stránky

Kdo co sbírá?

Spojte

obdivovatel českého surrealismu, konstruktivismu, artificialismu a možná i jiných ismů anebo racionálně smýšlející jedinec, který věří, že cena položky bude nadále stoupat

Čtyřlístek

věčné dítě

čtyřlístek

pověřčivec

štyrský

obdivovatel politického umění anebo racionálně smýšlející jedinec, který věří, že cena položky bude nadále stoupat

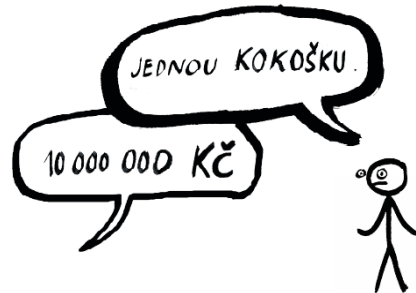
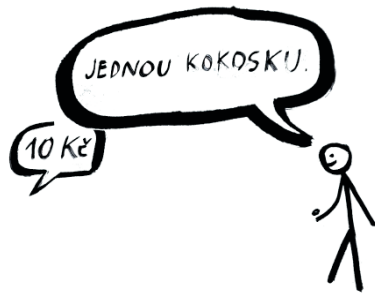
Ježlová

Vlastní tvorba

Příloha č. 13

Peníze

PROČ NEŠI ŠLAT:

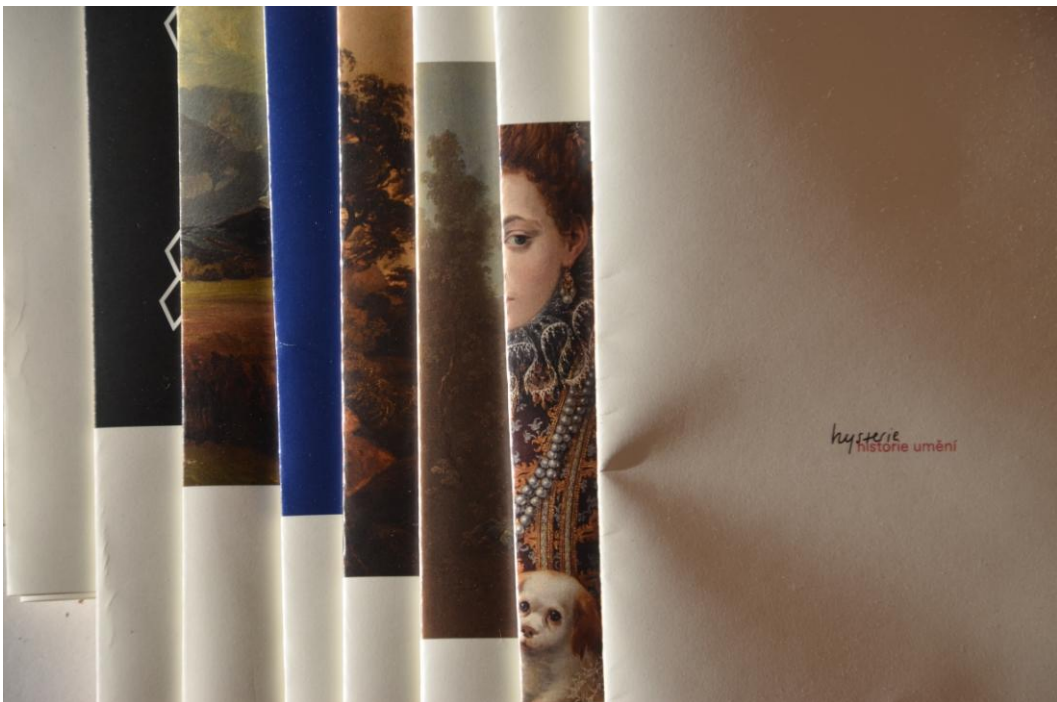

Vlastní tvorba

Příloha č. 14

Zkušební tisk na SRA3:

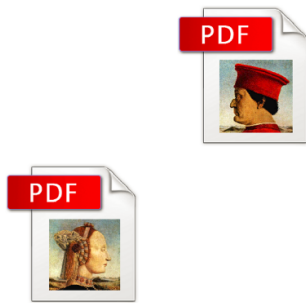
12 složek, z nichž každou tvoří 6 oboustranně potištěných listů

Vlastní tvorba
vlastní foto

Příloha č. 15

Nevzhledný rámeček

Vlastní tvorba s použitím *Dvojportrétu* Piera della Francescy